

Politiske og Berlingske Tidning
Berlingske Tidning

Udgivet og forlagt
ved
Broderne Berling.

Redigeret
af
Dr. L. Nathanson

N° 290.

Onsdagen den 5te December.

1858.

Indenlandske Efterretninger.

Kjøbenhavn, den 5te December.

Roeskildske Stænder. (Anden Række). Tidligere Lovbestemmelser fastsatte en Mulet af 10 Rbd. for hvert Spil ustemplede Kort, hvormed handles eller spilles. — Stænderne er nu blevet forelagt et Udkast til en ny Placat, hvorefter den blotte Besiddelse af slige Kort bevirker, naar det Modfatte ei kjendelig oplyses, Formodning om hin tilfjættede Brug, og som saadan Mulet fra 1 til 3 Rbd. for hvert Spil, samt at den, der indferer eller forsøger at indføre slige Kort, skal være lignende Mulet underkastet.

Ligesom Forsamlingen tiltraadte, at Placaten udgaar som Lov, saaledes tiltraadte den med stor Stemmestærke af Committeeen (Knutson, Hempel og Bengson) deri foreslaaede Forandringer og Tillæg.

Ved Sagens Forhandling forespurgt Proprietair Eyders, om han under samme kunde stille et Amendement, der gik ud paa, at Monopolet paa Fabricationen af Spillekort maatte ophøre og Stempelindtægten tilfaldt Kattiglaserne, naar den nuværende Forpagtningcontract var udløbet. Men saavel Præsidenten som Commissarius erklærede, at et saadant Amendement vilde ligge udenfor det forelagte Lovudkastets Grændser.

Endvidere bemærkes, at, da Sagen kom til Afstemning, forlangte Kammerjunker Scavenius Røgleafstemning over alle Indstillingspunkter i denne Sag, uagtet den er høist ubetydelig, for at give tilkjende, at han ikke deler den om denne Afstemningsmaade yttrede Formening. — Kammeraad Drewsen erklærede, at han i det Tilfælde, at Røgleafstemning blev den almindelige Afstemningsmaade, vilde under Forhandlingerne væse at erklære, hvad han stemte for, da han til enhver Tid, saavel for Regjeringen, som for sine Medborgere, vilde være sit Botum bejsendt. — Hin Paastrand frasaltet Kammerjunker Scavenius, efterat der ved Røgler var stemt angaaende det første Indstillingspunkt.

Plac. 28 Octbr. 1791 § 6 bestemmer, at „naar ved skriftlig Begjæring gjøres Forbud paa en Reisendes Pas formedels private Gjeldsfordringer, da skal saadant Forbud ikke hindre Passets Udfærdigelse længere end i 3 Dage, i hvilken Tid Forbudet bliver at forfølge ved en Gæsteret, paa det at Fremmede eller Reisende ikke skal udsættes for at lide usfordent Ophold.“ — Denne Lovbestemmelse fandtes mangelfuld, og der er desaarfag forelagt Stænderne til Overveielse et Udkast til en Placat, saalydende: „Naar nogen formedelt en privat Fordring vil gjere Forbud imod, at Reisepas meddeles en Anden, vor han, i det Seneste inden 24 Timer efterat Anmeldelse derom er steet til Politivrigheden, gjore de fornødne Stridt til at iwerkfætte et formeligt Forbud i Overensstemmelse med Lovens 1ste Bogs 2de Cap., hvortil hører, at han tilveiebringer den Sikkerhed, som Fogden, i Medhold af sammes 1de Artikel, maatte æske, hvorefter det nedlagte Forbud bliver at forfølge ved Gæsteretten. Naar dette ikke iagttages, skal den for Politivrigheden gjorte Anmeldelse ei komme i videre Betragtning til Passets Tilbageholdelse.“

I den roeskildske Forsamling, hvor dette Lovudkast er blevet prøvet af en Committee, bestaaende af Amtmand Neergaard, Etatsraad Steenfeldt og Stiftamtmand Hoppe, har den Igl. Commissarius, ved Sagens Forhandling i Plenarødet, bragt i Erindring, at Udkastet er foranlediget ved de mislige Folger, der have viist sig

af ovenmeldte Placat af 1791, forsaavidt samme giver Afgang til ved en Anmeldelse paa Politikammeret „at forbinde en Person i at faae Reisepas uden at give Sikkerhed for den eventuelle Skadeslosholdelse, der kan tilkomme den Paagjældende, hvis den Fordring, der har begrundet Anmeldelsen, ved endelig Dom findes ugrundet, og det uden at et saadant Forbuds Virksomhed ansees indskrænket til en vis Tid. Udkastet søger at beskytte Borgerne imod slige Misligheder, der forresten kun vides en enkelt Gang at have viist sig i Virkeligheden. Men det vilde dog, især med Hensyn til de mange mindre betydelige Fordringer, for hvis Skyld et saadant Forbud paa Politikammeret idelig gjøres, have sin Betænkelighed, at et ved Fogden paa Lovens Maade iwerkfættat Forbud skulde være en uomgængelig Betingelse for at hindre Reisepasets Meddelelse, hvorimod det maatte ansees tilraadeligt, at hiint forelobige Forbud kunde blive i Kraft en vis kort Tid, hvori Sagen mulig mindelig kunde afgjøres imellem Vedkommende eller i alt Fald Requirenten faae Veilighed til at iwerkfætte det Fornødne til at erholde et formeligt Forbud. Der blev af denne Grund ogsaa tillagt hiint forelobige Forbud Virkning i 24 Timer.“

Foruden hin Committee's Medlemmer yttrede Procurator Rye, Vanddirecteur Haagen, Prof. Bang, Assessor Agreen-Ulfing og Etatsraad Treschow sig om Sagen; men Resultatet blev, at samtlige Committeeens Indstillingspunkter, de 2de første med nogle af den selv, efter dertil givne Anledning, foretagne Forandringer, bleve med større eller mindre Pluralitet af Stemmer, antagne. I det Forsamlingen derfor i sin Betænkning andrager paa, at Udkastet maatte erholde Lovkraft, indstiller den deri følgende Forandringer og Tilfættninger:

- 1) „At istedetfor de Ord: „efter at Anmeldelse derom er steet til Politivrigheden“ det maa hedde: „efterat derom til Politivrigheden er steet skriftlig Anmeldelse, der vor indeholde Fordringens Bestaaenhed og dens omtrentlige Størrelse.“
- 2) At ved Udkastplacatens Slutning tilføies: „Ligesom Politivrigheden ogsaa, naanseet den stete Anmeldelse, kan meddele Pasrequirenten Pas inden Udløbet af de ommeldte 24 Timer, kun at dette da skeer paa bemeldte Dvrigheds eget Ansvar.“
- 3) At det bestemmes, at endog et ved en simpel Anmeldelse gjort Forbud, naar det befindes ubeseiet, kan medføre Ansvar til Erstatning for Requirenten.
- 4) At det udtrykkelige nævnes, at Anmelderen inden 24 Timer har at producere Attest fra vedkommende Foged, i Tilfælde at denne og Politimesteren ei er een og samme Person, om at det Fornødne er iagttaget.
- 5) At det i Placaten antydes, at hvad der er fastsat om Reisepasets Udfærdigelse, tillige gjælder om Visering af de allerede udfærdigede Pas.“

Den niende i Stænderforsamlingen afgjorte Sag angaaer Udkast-Placaten om en forbedret Indretning ved Møller til Forebyggelse af Selvantændelse. — Den nærmeste Anledning til, at Cancelliet har indhentet Betænkning fra Directionen for den polytechniske Lærestift angaaende de Indretninger, der ved Møllernes Skalapværn kunde gjøres til Forebyggelse af Selvantændelse, var et Andragende fra Helsingøres Magistrat, der antog, at den under bemeldte Byes Jurisdiction foresaldne Brand af Møllebøls Stubmølle var forarsaget ved Friction i Skalapværket, og der indeholdt,

at slige Selvantændelser formeentlig skulde være hyppige. — Selve Lovudkastet er saalydende: „§ 1. I enhver Mølle som herefter bygges, eller erholder en Reparation, hvorved Skalapværnen fornyes, skal Underenden af Langjernet staae i et Tappeleie af Jern, hvori en Pande af Klokkemetal (Tærnen) ved Skruer skal kunne indstilles saaledes, at ved Siderne idetmindste bliver en Tommes Spillerum mellem Tærnens og den udbendige Kappes Sider, og at der i Basset anbringes Bakker af Metal og ikke af Træ, samt at Bakkerne ved Dværne, der erholde deres omdreieende Bevægelse ovenfra, saa at Axelen ovenfor Basset endnu har en Understøtning, ligeledes maae være af Metal. — § 2. I enhver Mølle, hvori en saadan Indretning, som § 1 bestemmer, ikke er anbragt, skal der inden eet Aar fra Dags Dato være anstaaet en hensigtsmæssig Haandsproite, der, tilligemed et tilstrækkeligt Forraad Vand, altid vor være tilstede, naar Skalapværnen er i Bevægelse, for at den Mand, som ligeledes altid vor være tilstede, uopholdelig kan slukke den Ild, som af Frictionen maatte være opstaaet. — § 3. Det bliver, naar Brandforsikkring tegnes paa en Mølle, saavel som ved de befalede Brandvisitationer, noie at paasee, at de ovennævnte Forskrifter iagttages, ligesom det, hvor Ildsvaade i en Mølle har fundet Sted, uuder det befalede Brandforber bliver at undersøge, om nogen Overtrædelse af Bestemmelsen i § 2 er begaaet, i hvilket Tilfælde Virkningen af en saadan Overtrædelse, saavel med Hensyn til Assurancens Udbetaling, som med Hensyn til Ansvar for de Paagjældende, bliver at bedømme efter de i Anordningerne om Brandforsikkringen og Brandvæsenet foreskrevne Regler.“

Den angaaende dette Lovudkast nedsatte Committee (Gamst, Drewsen og Reche) antog, hvad ogsaa eenstemmig blev af Forsamlingen bifaldet, at Udkastet ikke burde udkomme som Lov, og at der i alt Fald deri foretoges nogle Forandringer. Committeeen fremkom i saa Henseende med 4 Indstillingspunkter, hvoraf de 2 første antoges af Forsamlingen med forskjellig Stemmestærke, hvorimod de 2de sidste — at ingen ny Mølle paa Landet maa tællkes med Straa eller desl. og ei heller maa opføres under en Afstand af 30 Al. fra Vaanings- og Udhusene — bleve af Committeeen frasaldne efter de af Proprietair Neergaard, Proprietair Lunders, Proprietair Berg, Grev Ahlefeldt, Kammerherre Castenschiold og Kammerjunker Bengson derimod fremsatte Erindringer.

At Forsamlingens Betænkning over Lovudkastet optage vi følgende: „De i den senere Tid hyppigt afbrændte Møller have vakt en vistnok begrundet Mistanke om, at uredelige Møllere, for at erholde den i Forhold til Møllens Verdie ofte usfordomsomæssig høie Brandforsikkringssum udbetalt, selv have foranlediget saadanne Afbrænding. For at forebygge dette om sig gripende Døde er det blevet anseet hensigtsværende at befale saadanne Indretninger anbragte paa Møllerne, hvorved Selvantændelse kan forhindres, ikke saameget fordi man har troet, at Selvantændelse har været Aarsagen til de hyppige Møllebrande, men meget mere for at betage den uredelige Møller et Skjul for sin forbryderiske Handling, saaledes som i de Forsamlingen forelagte Motiver nærmere er udviklet. Men det forekommer Forsamlingen, at der i denne Henseende er Lidet vundet ved et Lovbud af Indhold som det forelagte Udkast; thi det vor bemærkes, at Selvantændelse snarere opstaaer ved andre Dele af Mølleværket end ved den i Udkastet ene omhandlede Skalapværn eller Langjern. Saa-

